

ΕΡΩΤΗΣΗ

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΥΠΟΥΡΓΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

Θέμα: Τρίτη καταδίκη της Ελλάδας από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου για εκπαιδευτικό διαχωρισμό εις βάρος των μαθητών Ρομά.

Οι διακρίσεις λόγω φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής στην εκπαίδευση αντίκεινται στο ελληνικό Σύνταγμα (άρθρο 5&2). Στην πράξη, όμως, υφίσταται εκπαιδευτικός διαχωρισμός εις βάρος των μαθητών Ρομά.

Ομόφωνη υπήρξε η καταδίκη της Ελλάδας από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (εφεξής ΕΔΔΑ) στην «Υπόθεση Λαβίδα και Άλλοι κατά Ελλάδας». Η απόφαση αφορά την προσφυγή (αριθμός 7973/10) που υποβλήθηκε στο ΕΔΔΑ από το Ελληνικό Παρατηρητήριο των Συμφωνιών του Ελσίνκι (ΕΠΣΕ) για λογαριασμό 15 παιδιών και 8 γονέων Ρομά του συνοικισμού Νέα Ζωή στους Σοφάδες Καρδίτσας. Οι προσφεύγοντες διαμαρτυρήθηκαν για τον αποκλεισμό των παιδιών τους από τα δημοτικά σχολεία στους Σοφάδες Καρδίτσας και την υποχρεωτική εκπαίδευσή τους σε σχολείο μόνο για παιδιά Ρομά.

Σύμφωνα με το Δικαστήριο, η Ελλάδα παραβίασε το Άρθρο 14 (απαγόρευση διακρίσεων) της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (εφεξής ΕΣΔΑ) σε συνδυασμό με το Άρθρο 2 του Πρωτοκόλλου 1^{ου} (δικαίωμα στην εκπαίδευση) της ΕΣΔΑ. Το Δικαστήριο επικρίνει το ΥΠΑΙΘΠΑ διότι, όπως αναφέρει, δεν έκανε τίποτα «για να άρει τον κοινωνικό αποκλεισμό των παιδιών Ρομά από τα εκπαιδευτήρια της περιοχής, παρόλο που είχε ενημερωθεί επισήμως, μέσω δύο επιστολών και σχετικής έκθεσης, για τις εθνοτικές διακρίσεις που υφίσταντο τα παιδιά των Ρομά στα σχολεία στους Σοφάδες». Επικαλείται, μάλιστα, σχετική δήλωση της Επιτρόπου για θέματα Δικαιοσύνης και Αντιπροέδρου της Κομισιόν, Βίβιαν Ρέντινγκ, σύμφωνα με την οποία «τα μέτρα που ελήφθησαν από την πλευρά των ελληνικών Αρχών δεν ήταν αρκετά, για να τεθεί τέρμα στην πολιτική φυλετικού διαχωρισμού των παιδιών Ρομά από τα άλλα». Το ΕΔΔΑ σημειώνει ότι έκθεση που απεστάλη στο Τμήμα Περιφερειακής Εκπαίδευσης επέστησε την προσοχή στην κατάσταση και συνέστησε στις αρχές να αποφεύγουν την τοποθέτηση των παιδιών Ρομά σε σχολεία, όπου φοιτούν αποκλειστικά άλλοι Ρομά, προκειμένου να σταματήσει ο κοινωνικός αποκλεισμός και να προωθηθεί η ενσωμάτωσή τους.

Το ΕΔΔΑ διέταξε τις ελληνικές αρχές να καταβάλουν € 1.000 σε κάθε έναν από τους 23 προσφεύγοντες για ικανοποίηση λόγω ηθικής βλάβης και € 2.000 αντίστοιχα για δικαστικά έξοδα.

Στην Ετήσια Έκθεση του Συνηγόρου του Πολίτη για το 2012 αναφέρεται «Στις αρχές του 2012, με απόφαση του ΥΠΑΙΘΠΑ, δρομολογήθηκε, χωρίς την απαιτούμενη προηγούμενη προετοιμασία όλων των εμπλεκόμενων, η μετεγγραφή μαθητών της Α' τάξης του 4^{ου} Δημοτικού Σχολείου σε 7 σχολεία των Σοφάδων και άλλων χωριών της περιοχής. Η απόφαση αυτή, επειδή πυροδότησε έντονες αρνητικές αντιδράσεις γονέων και τοπικών παραγόντων, τελικά δεν υλοποιήθηκε. Σε σύσκεψη που συγκάλεσε το ΥΠΑΙΘΠΑ με εκπροσώπους όλων των εμπλεκόμενων φορέων της περιοχής και του Συνηγόρου αποφασίστηκε τελικά, μεταξύ άλλων, να μετεγγραφούν 9 μαθητές της Α' τάξης του 4^{ου} Δημοτικού, οι οποίοι να πληρούν τα μαθησιακά και ηλικιακά κριτήρια στο 1^ο και 2^ο Δημοτικό Σοφάδων, με παράλληλη ένταξή τους σε τάξεις υποδοχής. Επίσης, σύμφωνα με δελτίο τύπου που εξέδωσε το αρμόδιο Υπουργείο, ορίστηκε η εγγραφή μαθητών του 5^{ου} Νηπιαγωγείου στην Α' τάξη σε σχολεία της πόλης των Σοφάδων από το σχολικό έτος 2012-2013 σε ποσοστό που δεν θα υπερβαίνει το 20% του μαθητικού πληθυσμού κάθε σχολείου. Μέχρι τα τέλη του 2012 η υλοποίηση των παραπάνω δεν είχε προχωρήσει. Οι γονείς των 5 τελικά μαθητών που ενεγράφησαν στο 1^ο και το 2^ο Δημοτικό ζήτησαν να επιστρέψουν τα παιδιά τους στο 4^ο, καθότι η προσαρμογή τους στα σχολεία αυτά δεν ήταν εφικτή».

Επειδή, είχαν προηγηθεί καταδίκες της Ελλάδας από το ΕΔΔΑ στις 5 Ιουνίου 2008 και στις 11 Δεκεμβρίου 2012 (Σαμπάνης και Λοιποί κατά Ελλάδας).

Επειδή, κατ' εφαρμογή του Άρθρου 46 της ΕΣΔΑ, η Ελλάδα έχει τη νομική υποχρέωση να θέσει τέρμα στην παραβίαση των δικαιωμάτων των προσφευγόντων.

Επειδή, η Επιτροπή του ΟΗΕ για τα Δικαιώματα του Παιδιού πρόσφατα εξέφρασε ανησυχίες σχετικά με το σχολικό διαχωρισμό που βιώνουν οι μαθητές Ρομά στην Ελλάδα.

Ερωτάται ο Υπουργός:

- 1) Πόσα και ποια είναι τα «σχολεία-γκέτο» που λειτουργούν στην Ελλάδα; Πόσα παιδιά Ρομά φοιτούν σε αυτά;
- 2) Σε ποιες ενέργειες σκοπεύετε να προβείτε προς «απογκετοποίηση» των σχολείων Ρομά σε όλη τη χώρα;
- 3) Τι έχετε πράξει για τη συμμόρφωση προς την προηγούμενη καταδικαστική απόφαση του ΕΔΔΑ (Υπόθεση Σαμπάνη και Λοιποί κατά Ελλάδας);
- 4) Τι μέτρα σκοπεύετε να πάρετε για την άρση του διαχωρισμού των παιδιών Ρομά που τώρα φοιτούν στα παραρτήματα του 4^{ου} Δημοτικού Σχολείου Σοφάδων;
- 5) Ποιο είναι το ύψος της οικονομικής επιβάρυνσης της χώρας από τις τρεις ευρωκαταδίκες;

ΟΙ ΕΡΩΤΩΝΤΕΣ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ

ΘΩΜΑΣ ΨΥΡΡΑΣ

ΜΑΡΙΑ ΓΙΑΝΝΑΚΑΚΗ